

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Agendering op het overlegcomité van een nota over de subsidies van de Franse Gemeenschap aan Franstalige organisaties in Vlaanderen

Samenvatting

De Radio-Télévision belge de la Communauté française (RTBF) bracht afgelopen week informatie en getuigenissen naar buiten waaruit blijkt dat de Franse Gemeenschap via de vehikels 'Assemblée parlementaire de la Francophonie' en 'Pointculture' Franstalige organisaties in de Vlaamse Rand en andere delen van Vlaanderen financiert. Gelijkaardige subsidies werden eerder al verscheidene malen vernietigd door het Grondwettelijk Hof omdat ze ongrondwettelijk bleken. Blijkbaar gebruikt de Franse Gemeenschap nu een omweg om toch nog steeds subsidies uit te delen in Vlaanderen.

Deze praktijk is duidelijk in strijd met het territorialiteitsbeginsel dat vervat ligt in artikel 127 van de Grondwet. Bovendien ondergraaft de Franse Gemeenschap via dergelijke financieringsstromen het beleid van de Vlaamse Regering waarmee ze het Vlaams karakter van de Vlaamse Rand wil versterken.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Deze nota heeft betrekking op het beleidsveld 'Vlaamse Rand'. Ze kadert in het gelijknamige inhoudelijk structurelement Met deze nota neemt de regering een rechtstreeks initiatief om tot een gecoördineerd randbeleid te komen waarmee ze het Vlaams karakter van de Vlaamse Rand wil beschermen en versterken.

Ze geeft ook uitvoering aan diverse passages uit het Vlaamse Regeerakkoord 2019-2024:

- *“Binnen het actuele wettelijke en grondwettelijke kader zal de Vlaamse Regering er intussen op toezien dat de bestaande bevoegdheden maximaal ingevuld worden en dat, wanneer overleg niet zou lukken, alle wettelijke instrumenten ingezet worden wanneer andere overheden op onze bevoegdheidsdomeinen ageren of onze belangen in het gedrang brengen.”*
- *“Nederlands is de ‘maizena’ van de Rand. Daarom nemen we zowel defensieve als assertieve acties die het Nederlandstalig karakter van de Rand versterken. En dat zowel op Vlaams als op andere bestuursniveaus.”*

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Niet van toepassing.

2. INHOUD

In een arrest van 4 oktober 1996 vernietigde het toenmalige Arbitragehof een bepaling uit een decreet van de Franse Gemeenschap waarbij de Franse Gemeenschapsregering gemachtigd werd om een bedrag van 10,5 miljoen Belgische frank aan te wenden voor “steun voor de Franstalige verenigingen van de gemeenten met een speciale taalregeling”. Dat gebeurde nadat de toenmalige Vlaamse regering de kat de bel aanbond en een verzoekschrift tot vernietiging bij dat Hof indiende. De Franse Gemeenschap wou zo verenigingen financieren die, naar eigen zeggen, zorgen voor de promotie van de Franstalige cultuur.

Het Hof was ten gronde van oordeel dat de Franse Gemeenschap niet bevoegd was dergelijke subsidies toe te kennen aan gemeenten met een bijzonder taalstatuut. De gemeenten in kwestie waren immers Vlaamse gemeenten en het komt niet toe aan de Franse Gemeenschap om decreten uit te vaardigen die rechtstreeks werking hebben in die Vlaamse gemeenten. Het Hof vond bovendien dat de subsidies in wezen gericht waren op het beschermen van minderheden en niet zozeer op het bevorderen van cultuur door de Franse Gemeenschap. Om die redenen besloot het Hof dat de door de Vlaamse regering aangevochten bepaling vernietigd werd. De subsidies dienden zo te worden geschrapt.

Nu blijkt uit informatie die de RTBF naar buiten bracht dat er organisaties zijn die subsidies krijgen met als doel de Franstalige cultuur internationaal te bevorderen. Deze organisaties gebruiken vervolgens dezelfde subsidies om op hun beurt verenigingen in Vlaanderen steunen. Zodoende blijkt dat men de door het Grondwettelijk Hof vernietigde regeling feitelijk nog steeds toepast, zij het juridisch evenwel op een andere manier vormgegeven. Hooggeplaatste getuigen bevestigden deze praktijk. Dit vormt een bevoegdheidsoverschrijding aangezien de Franse Gemeenschap conform artikel 127 van de Grondwet niet bevoegd is om decreten uit te vaardigen met kracht van wet in het Nederlands taalgebied. Daarom wil de Vlaamse regering deze kwestie op het Overlegcomité aanhangig maken, teneinde deze ongrondwettelijke situatie zo snel mogelijk te beëindigen.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Niet van toepassing.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en het personeelsbudget zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de human resources, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

De impact op de lokale en provinciale besturen is positief in zoverre dat er een vereniging op hun grondgebied actief is die onrechtstreeks middelen krijgt van de Franse Gemeenschap. Deze nota heeft immers tot doel om de overdracht van die middelen te stoppen, waardoor de gemeenten en provincies minder gehinderd worden in hun beleid om het Vlaams karakter van hun gemeente of provincie te versterken.

- Personeel: geen impact.
- Werkingsuitgaven: geen impact
- Investerings en schulden: geen impact.
- Ontvangsten: geen impact.

4. VERDER TRAJECT

Na goedkeuring van de nota aan het Overlegcomité door de Vlaamse Regering zal de Minister-President de nota agenderen op het Overlegcomité.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° bijgaande nota aan het Overlegcomité goed te keuren;

2° de Minister-President van de Vlaamse Regering te gelasten de nota te agenderen op het eerstvolgende Overlegcomité.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS